

PRICHÁDZA ĎALŠIA KAPITOLA

PANDEMICKÝCH MANÉVROV: INFLÁCIA!

Dag Daniš prináša pozoruhodné postrehy z aktuálnych udalostí

- CZ24 News | 10. prosince 2021

V rubrike 7 dní v kocke Dag Daniš komentuje hlavné témy týždňa.

1. Držte si peňaženky

Ak sa na pandemickú krízu pozrieme globálne a z nadhľadu, zistíme, že napĺňa viaceré znaky vojnového stavu. Máme tu intenzívne šírenie strachu zo smrti. Máme tu obeť – obeť na životoch aj obeť medzi tými, ktorí prišli o príjmy. Ľudia stoja v dlhých radoch na dávky, od ktorých vraj závisí ich prežitie (niektorí na prvé, iní na tretie). V dlhých radoch s rozstupmi – a na priepustku v rámci zákazu vychádzania – čakáme aj na potraviny.

Pandemickí jastrabi koncentrujú vo svojich rukách bezprecedentnú moc nad našimi životmi. Práva a slobody spoločnosti padajú. Ľudia čakajú na povely, kedy smú ísť von, do obchodu, na prechádzku, za blízkymi. Alebo do práce či do školy... Iní, tí menej poslušní, protestujú. Masové protesty proti pandemickému režimu sme videli v Belgicku, Holandsku, Nemecku, Rakúsku, Srbsku, na Ukrajine...

Dnes k týmto vojnovým znakom môžeme pridať aj ďalší: prudký rast cien. Masívnu infláciu, ktorá môže výrazne znehodnocovať príjmy väčšiny ľudí. A znížiť ich životnú úroveň.

[Zástupcovia americkej centrálnej banky](#) avizujú, že nový vysoko infekčný omikron variant vraj bude tlačiť na výpadky v zásobovaní (hrozí nedostatok komodít a komponentov) a tým na rast cien. V EÚ zas na infláciu tlačí mimoriadne prudký nárast cien plynu a energií. Dôvod: európske spoločnosti objednali o pätinu menej plynu z Ruska, než je potrebné. Aby sa šetrilo...

Slovom, Západ smeruje k inflačnej kríze.

Pri nej platí to isté, čo o ďalších znakoch pandemickej krízy. Väčšine ľudí spôsobí rozsiahle škody. No pre vlády a ich veriteľov – hlavne pre najviac zadlžené vlády – by mohla byť vykúpením. Západné ekonomiky (s výnimkou nemeckej a hrstky ďalších) preťažujú vysoké dlhy už viac ako desať rokov.

Ak ich nechcú dokola refinancovať, teda splácať staré pôžičky novými, bremena sa môžu zbaviť troma spôsobmi. Splácaním istiny dlhu (do čoho sa nikomu nechce). Reálnym hospodárskym rastom – kto rastie rýchlejšie ako jeho dlh, ten vyhráva (ani toto sa však roky nedarí). Alebo masívnou infláciou (čo je vlastne nominálny rast, ťahaný tlačením peňazí a rastom cien).

Posledná možnosť je za normálnych okolností neprijateľná, pretože devastuje životnú úroveň spoločnosti a znehodnocuje jej majetok. No história nás učí, že za vojnových okolností, keď majú hlavné slovo bezpečnostné opatrenia, je to inak. Hlavne ak sa vystrašenej spoločnosti vysvetlí, že jej ide o prežitie. Vtedy sa nestrachujeme o peňaženky, ale o holý život. Všetkým...

A hlavne: vtedy vinníkom nebude politika vlád, centrálnych bánk a globálnej oligarchie (ktorej majetky a aktivity rastú nad obežnú dráhu Zeme), ale delta s omikronom. A netopierom.

Alebo klimatická hrozba, ktorá do našich životov prinesie zelené pasy a klimatické kredity/priepustky na slobodu. A pred ktorou nás opäť budú zachraňovať dobrotivé autority.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

2. Ako Slovensko zaostáva

Inflačné predpovede sprevádzali správy o spomalení hospodárskeho tempa. V Spojených štátoch aj v EÚ sú rast a zotavovanie slabšie ako pôvodné očakávania.

Špeciálne postavenie si drží Slovensko. V treťom štvrtroku sme patrili medzi najpomalšie rastúce ekonomiky EÚ aj eurozóny. V tejto disciplíne nás predbehli aj krajiny ako Bulharsko či Rumunsko. Medziročne sme rástli o skromných 1,3 percenta (Rumunsko o osem a Chorvátsko dokonca o viac ako 15 percent). Medzikvartálne sme sa zotavili o 0,4 percenta (Rakúsko takmer o štyri).

Prognózy na rast Slovenska sa znižujú.

Dôvody sú tri. Výpadky komponentov pre automobilový priemysel. Dusenie domáceho podnikania prísnyimi pandemickými opatreniami. A fakt, že Slovensko nemá takmer nijaký investičný program pomoci, namierený na oživenie ekonomiky a hlavne jej domáceho sektora.

3. Lekcia z politickej alchémie

Tieto správy však slovenskú vládu veľmi nevyrušujú. Poniektorí ministri ich zrejme ani nezachytili. Majú iné starosti.

Tento týždeň vláda predviedla, ako vyzerá politická alchémia. Pri pohľade na pôvodné návrhy opatrení a ich výsledok nevieme, či tieto pokusy generovali ministri alebo 15 rokov starý smartfón.

Pozrime si tri premety, o ktoré sa postarali ministri.

1. Minister financií Matovič najskôr vymyslel 500-eurové gastro bonusy pre tých seniorov, ktorí pristúpia na očkovanie. Niektorí ministri namietali, že by to bolo extrémne nákladné.

Výsledok: 300-eurovú hotovosť dostane každý zaočkovaný nad 60 rokov. Aj dve tretiny z tých, ktorí sú zaočkovaní už rok. Náklady budú násobne vyššie než pôvodný návrh.

2. Minister zdravotníctva Lengvarský sa pošťazoval, že lockdownové opatrenia zatiaľ nezabrali a treba ich predĺžiť.

Výsledok: lockdownové opatrenia sa už od piatka rušia, zaočkovaní a tí, čo prekonali kovid, môžu vyraziť na nákupy a vianočné lyžovačky.

3. Minister hospodárstva Sulík pred dvoma týždňami tvrdil, že ho mrzia zavreté obchody aj pre

zaočkovaných, ale teší ho, že sa podarilo nechať otvorené školy.

Výsledok po dvoch týždňoch: ministra hospodárstva Sulíka mrzí, že školy sa zatvárajú, ale teší ho, že sa darí otvoriť obchody pre zaočkovaných.

Čo dodať?

Človek niekedy nevie, či sleduje vládu alebo chránenú dielňu.

4. Prstom proti Číne

Európa tento týždeň riešila dve nepríjemné domáce úlohy, ktoré pred ňu kladú Spojené štáty.

Americká vláda oznámila, že bude bojkotovať zimné olympijské hry v Číne (športovcov vyšlú, zástupcov vlády nie). Ako oficiálny dôvod Američania uviedli znepokojenie z porušovania ľudských práv. Krátko nato sa pridali Kanada, Británia, Nový Zéland a Austrália.

Ide o koalíciu krajín, ktoré úzko spolupracujú v bezpečnostnej a spravodajskej politike – tvoria klub Five Eye (Päť očí), piatich tajných služieb so spoločnými prioritami. Skutočným dôvodom protokolárneho bojkotu Číny teda asi nie sú ľudské práva, ale iné problémy. Tie, o ktorých sa v oficiálnej rovine veľa nehovorí. Jednoducho: Čína narástla a čoraz viac naráža na „záujmy Spojených štátov“.

Krok Američanov nasledovali aj niektorí lídri európskych krajín, ktorí sa zvyknú vzorne riadiť americkými „odporúčaniami“ (patrí medzi nich aj slovenská prezidentka).

Môžeme predpokladať, že toto diplomatické dvíhanie prsta proti Číne bude mať už čoskoro pokračovanie aj v iných formách konfrontácie. Vráťane obchodných obštrukcií (ako [pri 5G sieťach](#)) alebo rovno sankcií.

Druhá domáca úloha, ktorú dostala EÚ, sa týka Ruska. Tajné služby Spojených štátov obvinili Rusov, že chcú vojensky obsadiť Ukrajinu. Biden pohrozil Putinovi novými sankciami. A použil osvedčenú európsku kartu. Ešte pred telefonátom s Putinom obvolal lídrov kľúčových krajín Únie a vraj sa s nimi zhodol na tom, že Rusov treba schladiť cez finančné a obchodné páky.

Na týchto geopolitických hrách Spojených štátov so sankciami je smutný jeden podstatný detail. Takmer vždy a všade, od Ruska po Irán, sa platia z veľkej, ale nie veľmi svojprávnej európskej kasy.

Dá sa to zmeniť? Dá. Keď európski lídri odlepia ucho z telefónu. A začnú riešiť – mnohí z nich prvýkrát počas kariéry – európske záujmy.

ZDROJ: AUTOR: